

Sygn. akt VIII C 2756/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 16 lutego 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w VIII Wydziale Cywilnym

w składzie: przewodniczący: SSR Bartek Męcina

protokolant: sekr. sąd. Kamila Zientalak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2 lutego 2017 roku w Ł.

sprawy z powództwa (...) spółka z o.o. w Ś.

przeciwko K. M.

o zapłatę

zasądza od pozwanej K. M. na rzecz powoda (...) spółka z o.o. w Ś. kwotę 3.357,90 zł. (trzy tysiące trzysta pięćdziesiąt siedem złotych dziewięćdziesiąt groszy) wraz z odsetkami ustawowymi, przy czym od dnia 1 stycznia 2016 r. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, od dnia 21 marca 2015 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 717 zł. (siedemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 2756/15

UZASADNIENIE

W dniu 3 lipca 2015 roku powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ś., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wytoczył przeciwko pozwanej K. M. powództwo o zapłatę kwoty 3.357,90 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 21 marca 2015 roku do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 8 maja 2013 roku na parkingu należącym do firmy (...)j. doszło do zdarzenia, na skutek którego uszkodzony został należący do pozwanej samochód marki S. (...) o nr rej. (...). W złożonym w dniu 20 maja 2013 roku oświadczeniu spółka przyjęła odpowiedzialność za powstałą szkodę. W dniu 1 lipca 2013 roku pozwana oddała pojazd do naprawy oraz zawarła z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego marki P. (...) o nr rej. (...) na czas naprawy, a także umowę cesji, na mocy której przeniosła na powoda wierzycelność z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu przysługującą jej wobec (...) S.A., jako ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody. Z wypożyczonego pojazdu pozwana korzystała przez okres 21 dni, co przy stawce najmu za jeden dzień w wysokości 159,90 zł brutto, dało łączny koszt w kwocie 3.357,90 zł. Po zwrocie pojazdu przez pozwaną powód wystawił fakturę VAT opiewającą na w/w kwotę, a następnie wystąpił z roszczeniem zwrotu całości kosztów najmu pojazdu zastępczego do ubezpieczyciela sprawcy szkody. Ten jednak odmówił zapłaty faktury podnosząc, że zakres jego odpowiedzialności nie obejmował szkód w pojazdach mechanicznych stanowiących własność pracowników ubezpieczonego lub ich bliskich osób, pozwana zaś była małżonką pracownika ubezpieczonego. Zapłaty faktury odmówił także sprawca szkody, do którego powód zwrócił się w drugiej kolejności, podnosząc, że pomiędzy nim a powodem nie istniał żaden stosunek zobowiązaniowy, który uprawniałby powoda do żądania zwrotu przedmiotowych kosztów. W takim stanie rzeczy powód zwrócił się o zapłatę do pozwanej, która jednak nie spełniła świadczenia. Strona powodowa podniosła ponadto, że odpowiedzialność pozwanej wynika z treści art. 471 k.c., nadmieniając, że w myśl zawartej z pozwaną umowy, postanowienia dotyczące cesji nie miały zastosowania w przypadku, gdy najemca złoży nieprawdziwe oświadczenie w zakresie ubezpieczyciela odpowiedzialnego za szkodę.

(pozew k. 3-8)

W dniu 20 lipca 2015 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wydał przeciwko pozwanej nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (VIII Nc 4894/15), którym zasądził dochodzoną pozwem kwotę wraz z kosztami procesu.

(nakaz zapłaty k. 42)

Nakaz ten pozwana, reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika, zaskarżyła sprzeciwem w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazała, że wynajmując samochód działała z przekonaniem, iż sprawca szkody pokryje wszelkie szkody ze swojego ubezpieczenia, zwłaszcza, iż sprawca przyjął pełną odpowiedzialność za szkodę. Firma (...)j. winna przy tym znać wiążącą ją z ubezpieczycielem umowę, a w konsekwencji ustalić, czy w przedmiotowym przypadku nie zachodziły jakiegokolwiek przesłanki jej wyłączenia. Pozwana oddając pojazd do naprawy, zawierając umowę najmu pojazdu zastępczego oraz umowę cesji wierzytelności, działała z przekonaniem, że naprawa zostanie przeprowadzona w krótkim czasie. Jednocześnie pozwana nie miała wiedzy na temat obowiązujących na rynku stawek za najem pojazdu zastępczego, jak również na temat umowy łączącej sprawcę szkody z ubezpieczycielem. W takiej sytuacji brak jest przesłanek do przyjęcia, iż pozwana wprowadziła powoda w błąd odnośnie odpowiedzialności towarzystwa ubezpieczeniowego za przedmiotową szkodę. Jednocześnie o wyłączeniu odpowiedzialności ubezpieczyciela pozwana powzięła wiedzę już po zakończeniu stosunku najmu pojazdu zastępczego. W konsekwencji, w ocenie pozwanej, podmiotem zobowiązanym do zapłaty kwoty z tytułu w/w stosunku jest P. Sp.j., jako sprawca s. na zasadzie art. 415 k.c.

(odpowiedź na pozew k. 45-48)

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał pozew w całości. Wskazał, że odpowiedzialność pozwanej ma charakter kontraktowy i wynika z zawartej przez nią umowy najmu pojazdu zastępczego, tymczasem wypłacone z polisy sprawcy szkody świadczenie zostało przyznane w związku ze szkodą wyrządzoną na zasadzie winy. Również oświadczenie P. Sp.j. o przyjęciu odpowiedzialności za szkodę wskazuje właśnie na deliktowy charakter tej odpowiedzialności, nie zaś na zamiar pokrycia kosztów wynajmu pojazdu zastępczego. Pozwana przy tym nie upewniła się u sprawcy szkody, czy wiążąca go umowa ubezpieczenia znajdzie w przypadku przedmiotowej szkody zastosowanie.

(odpowiedź na sprzeciw k. 59-62)

W toku dalszego postępowania strony podtrzymały pierwotne stanowiska w sprawie.

(protokół rozprawy k. 90-95, k. 109-110, k. 116-118, pismo procesowe pozwanej k. 97-99)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ś. prowadzi działalność gospodarczą m.in. w zakresie wynajmu pojazdów zastępczych.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 8 maja 2013 roku na parkingu należącym do (...) Spółki jawnej z siedzibą w Ł., przy ul. (...), doszło do zdarzenia na skutek którego uszkodzony został należący do pozwanej K. M. samochód marki S. (...) o nr rej. (...). Na prawidłowo zaparkowany pojazd pozwanej wywrócił się należący do w/w spółki wózek widłowy obsługiwany przez Z. B., z którym spółkę wiązała umowa zlecenia.

(dowód z przesłuchania pozwanej 00:05:06-00:13:57 protokołu elektronicznego z dnia 17 marca 2016 roku w zw. z 00:10:20-00:10:45 protokołu elektronicznego z dnia 2 lutego 2017 roku, zeznania świadka Ł. S. 00:16:27-00:36:56 protokołu elektronicznego z dnia 17 marca 2016 roku, umowa zlecenia k. 73, okoliczności bezsporne)

Z uwagi na fakt, iż pracownikiem spółki (...) jest mąż pozwanej, zwrócił się on do pracodawcy z zapytaniem o sposób likwidacji szkody. Otrzymał wówczas informację, że może skorzystać z polisy firmowej. Ł. S. nie otrzymał umowy ubezpieczenia, jak i ogólnych warunków ubezpieczenia, nie prosił także o możliwość zapoznania się z tymi dokumentami.

W dacie zdarzenia podmiot odpowiedzialny za szkodę był ubezpieczony w zakresie szkód wyrządzonych osobom trzecim w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą w (...) S.A. z siedzibą w W.. Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 27 ogólnych warunków umowy stanowiących integralną część umowy ubezpieczenia, zakres ubezpieczenia nie obejmował i ubezpieczyciel nie ponosił odpowiedzialności za szkody w pojazdach mechanicznych stanowiących własność pracowników ubezpieczonego lub ich osób bliskich, do których w myśl § 2 pkt 9 OWU zaliczono m.in. małżonka.

W dniu 20 maja 2013 roku (...) Spółka jawna sporządziła adresowane do ubezpieczyciela pisemne oświadczenie, w którym uznała odpowiedzialność za powstałą szkodę.

(zeznania świadka Ł. S. 00:16:27-00:36:56 protokołu elektronicznego z dnia 17 marca 2016 roku, oświadczenie k. 34, polisa k. 72, okoliczności bezsporne)

W związku z powstałą szkodą K. M. w dniu 1 lipca 2013 roku oddała pojazd do naprawy, która miała być przeprowadzona przez (...) -Serwis P. K. w Ł.. W serwisie pozwana spotkała pracownika powoda T. S., który zaproponował jej najem pojazdu zastępczego. Pozwana wyraziła zgodę na powyższe, na skutek czego między stronami doszło do zawarcia umowy.

W treści umowy (§ 5) pozwana wskazała, iż sprawca zdarzenia posiadał ubezpieczenie komunikacyjne OC w (...) S.A., podała numer zgłoszenia szkody oraz numer polisy. Jednocześnie w umowie zastrzeżono, że najemca przeniesie na wynajmującego wierzytelności z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego, przysługujące najemcy w stosunku do towarzystwa ubezpieczeń wskazanego w § 5 umowy, w którym sprawca zdarzenia posiada ubezpieczenie OC (§ 15 pkt 1). Powyższe postanowienia nie znajdowały zastosowania w sytuacji, jeśli oświadczenie złożone przez najemcę w § 5 umowy jest niezgodne z prawdą (§ 16 pkt 1a). W takiej sytuacji, pozwana zobowiązała się zapłacić na rzecz wynajmującego czynsz najmu za auto zastępcze określony zgodnie z postanowieniami umowy (§ 16 pkt 2).

Jako pojazd zastępczy pozwana wybrała samochód marki P. (...) o nr rej. (...). Koszt jednego dnia najmu wybranego auta, przy przyjęciu okresu najmu powyżej 7 dni, został w umowie oznaczony na kwotę 159,90 zł brutto. Pozwana zaakceptowała powyższe warunki cenowe, składając pod ich treścią własnoręczny podpis, podpisała także każdą ze stron zawartej umowy.

Stosownie do zapisów § 15 umowy najmu, pozwana zawarła z powodem cesję wierzytelności, na mocy której przelała na powoda przysługującą jej w stosunku do (...) S.A. wierzytelność w zakresie kosztów najmu auta zastępczego. Ponadto pozwana złożyła podpis pod protokołem zdawczo-odbiorczym pojazdu, sporządziła również oświadczenie o konieczności korzystania z pojazdu zastępczego.

Przed sporządzeniem umowy najmu zarówno pozwana, jak i Ł. S. nie informowali sprawcy szkody o zamiarze skorzystania w czasie naprawy samochodu marki S. z pojazdu zastępczego, nie dowiadywali się również, czy zawarta przez sprawcę szkody z ubezpieczycielem umowa ubezpieczenia refunduje najem takiego pojazdu.

(dowód z przesłuchania pozwanej 00:05:06-00:13:57 protokołu elektronicznego z dnia 17 marca 2016 roku w zw. z 00:10:20-00:10:45 protokołu elektronicznego z dnia 2 lutego 2017 roku, zeznania świadka Ł. S. 00:16:27-00:36:56 protokołu elektronicznego z dnia 17 marca 2016 roku, umowa najmu pojazdu zastępczego k. 20-20, umowa cesji wierzytelności k. 23, protokół zdawczo-odbiorczy pojazdu k. 24, oświadczenie k. 25)

W dniu 4 lipca 2013 roku T. S. przesłał Ł. S. wiadomość e-mail, w treści której wnosił o załączenie do przekazanego oświadczenia o naprawie bezgotówkowej oświadczenia (...), w którym ubezpieczyciel przyjąłby odpowiedzialność na

siebie. T. S. zaznaczył jednocześnie, iż „to jest ważne”. W odpowiedzi mąż pozwanej wskazał, że serwis naprawiający pojazd na pewno posiada akceptację ubezpieczyciela. Dla Ł. S. było przy tym oczywiste, że koszty wynajmu pojazdu zastępczego pokryje ubezpieczyciel.

(zeznania świadka Ł. S. 00:16:27-00:36:56 protokołu elektronicznego z dnia 17 marca 2016 roku, wydruk z konta e-mail k. 88, okoliczności bezsporne)

Naprawa samochodu pozwanej trwała 21 dni. W dniu 22 lipca 2013 K. M. zdała pojazd zastępczy oraz sporządziła oświadczenie o długości trwania najmu. W treści oświadczenia koszt najmu auta zastępczego został określony na kwotę 3.357,90 zł.

W dniu 14 sierpnia 2013 roku powód wystawił fakturę VAT nr (...) opiewającą na w/w kwotę, którą przedstawił do zapłaty (...) S.A. W odpowiedzi, w piśmie z dnia 16 września 2013 roku, ubezpieczyciel sprawcy szkody odmówił uznania roszczeń za wynajem pojazdu zastępczego wskazując, iż szkoda została wyrządzona w mieniu należącym do małżonki pracownika firmy (...), co w myśl zapisów OWU wyklucza odpowiedzialność ubezpieczyciela.

(historia naprawy pojazdu k. 26, oświadczenie k. 27, faktura VAT k. 28, decyzja k. 29-30, okoliczności bezsporne)

Pismem z dnia 4 lipca 2014 roku powód zwrócił się do P. Sp.j. o pokrycie kosztów pojazdu zastępczego. W odpowiedzi sprawca szkody wyjaśnił, że nie był stroną umowy najmu, a jej zawarcie nie było z nim konsultowane. O zamiarze wypożyczenia pojazdu nie był także powiadomiony ubezpieczyciel. Wobec powyższego stanowiska, powód w piśmie z dnia 11 marca 2015 roku, doręczonym w dniu 16 marca 2015 roku, wezwał pozwaną do zapłaty w terminie 4 dni kwoty 3.357,90 zł, wynikającej z wystawionej faktury VAT. W odpowiedzi na wezwanie K. M. nie uznała roszczeń powoda.

(pismo k. 31, k. 32-33, wezwanie do zapłaty wraz z dowodem nadania przesyłki k. 36, odpowiedź na wezwanie do zapłaty k. 37, okoliczności bezsporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź w oparciu o dowody z powołanych dokumentów, których prawdziwości ani rzetelności ich sporządzenia, nie kwestionowała żadna ze stron. Podstawę ustaleń faktycznych stanowił ponadto dowód z przesłuchania pozwanej oraz zeznania świadków Ł. S. i T. S.. Oceniając depozycje pozwanej Sąd uznał, iż w przeważającym zakresie odpowiadają one prawdzie. Sąd przyjął przy tym, że K. M. miała świadomość odpłatności zawieranej umowy, złożyła bowiem własnoręczny podpis pod zawartym w jej treści cennikiem, a także, że powinna mieć wiedzę w zakresie tego, iż w przypadku braku odpowiedzialności ubezpieczyciela za szkodę, to na pozwanej będzie ciążył obowiązek uiszczenia kosztów związanych z najmem pojazdu. Wprawdzie pozwana kwestionowała, aby otrzymała informację, że będzie musiała ponieść omawiane koszty, to jednocześnie nie może budzić wątpliwości, iż pozwana miała realną możliwość zapoznania się z treścią podpisywanej umowy, w tym z zapisem § 16. Uchybienie powyższemu nie może przy tym obciążać strony przeciwnej. Sąd uznał ponadto, że pozwana, wbrew temu co twierdzi, nie poprzestała na podpisaniu umowy najmu, ale sygnowała także inne dokumenty, w tym umowę cesji wierzytelności, protokół zdawczo-odbiorczy, oświadczenie o konieczności najmu pojazdu zastępczego, a po zdaniu pojazdu, także oświadczenie o długości najmu i jego koszcie. Za wiarygodne Sąd uznał również zeznania Ł. S.. Świadek ten przyznał, że nie informował sprawcy szkody o zamiarze korzystania z pojazdu zastępczego, nie zapoznał się z treścią umowy ubezpieczenia łączącej sprawcę szkody z ubezpieczycielem, ani nie żądał jej okazania, wskazał ponadto, że sam powód nie był w stanie odpowiedzieć na pytanie, kogo będą obciążać koszty najmu. Depozycje Ł. S. dają również asumpt do wniosku, iż zarówno on, jak i pozwana mieli pełną świadomość, iż wypożyczają pojazd zastępczy od podmiotu innego, aniżeli przeprowadzającego naprawę w samochodzie marki S..

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne w całości.

Podstawę dochodzonego roszczenia stanowi art. 659 § 1 i nast. k.c. w związku z zawartą przez strony umową najmu pojazd zastępczego. Istotą umowy najmu jest jej odpłatny charakter, a określenie czynszu jest elementem

przedmiotowo istotnym, bez którego umowa najmu nie może występować w obrocie gospodarczym. W niniejszej sprawie, o czym była już mowa, czynsz najmu został oznaczony w samej umowie, przy czym obowiązujący u powoda cennik został w jej treści wyraźnie wyeksponowany i podlegał odrębnej akceptacji, poprzez złożenie pod nim podpisu najemcy, co też K. M. uczyniła.

Jak wynika z relacji pozwanej, podpisując umowę najmu działała ona z przekonaniem, iż jego koszt zostanie rozliczony bezgotówkowo z ubezpieczycielem sprawcy szkody. Powyższe nie oznaczało jednak, że świadczona na rzecz pozwanej usługa jest darmowa, a jedynie, że wynajmujący – co do zasady – otrzyma za nią zapłatę bezpośrednio od towarzystwa ubezpieczeń. Aby tak się stało niezbędnym było jednak przyjęcie przez ubezpieczyciela odpowiedzialności zarówno za zdarzenie powodujące szkodę, jak również objęcie umową ubezpieczenia refundacji kosztów najmu pojazdu zastępczego. Wskazać także należy, że sama deklaracja, iż koszty zostaną pokryte z ubezpieczenia nie oznacza nieodpłatności umowy najmu, z samej jej treści wynikało bowiem, że umowa ta jest odpłatna. Pozwana złożyła podpis pod tak skonstruowaną umową, w tym poświadczyła, iż zaakceptowała warunki cenowe powoda, które zostały w sposób wyraźny wyeksponowane w jej treści. Sygnując umowę pozwana wyraziła również zgodę na wyłączenie stosowania zapisów § 15, dotyczących cesji wierzytelności, a także na pokrycie kosztów najmu pojazdu w sytuacji, gdyby okazało się, że złożone przez nią oświadczenie o odpowiedzialności (...) S.A. nie było zgodne z prawdą. Co przy tym oczywiste, ewentualne zlekceważenie przez najemcę powinności dokładnego zapoznania się z treścią podpisywanej umowy nie może być okolicznością zwalniającą go od obowiązków i warunków wykonywania umowy, wymienionych w jej treści.

W niniejszej sprawie pozwana kwestionowała, aby była zobowiązana do zapłaty dochodzonej przez powoda kwoty, podnosząc, że koszt najmu pojazdu zastępczego winien obciążać sprawcę szkody na podstawie art. 415 k.c. W ocenie Sądu ze stanowiskiem pozwanej nie można się zgodzić. Odpowiedzialność z art. 415 k.c. jest odpowiedzialnością na zasadzie winy, którą sprawca szkody w realiach przedmiotowej sprawy mógłby ponosić wyłącznie w stosunku do pozwanej. Odpowiedzialność ta nie może natomiast występować wobec powoda, któremu spółka (...) nie wyrządziła żadnej szkody. W niniejszej sprawie powód wywodzi swoje roszczenie z faktu niewykonania umowy najmu pojazdu zastępczego, której stroną była pozwana. Roszczenie to znajduje zatem swoje źródło w treści art. 471 k.c., zgodnie z którym, dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W przedmiotowej sprawie źródłem odpowiedzialności kontraktowej jest umowa najmu pojazdu zastępczego zawarta przez powoda z K. M., przy czym treść tej umowy określała jednocześnie krąg osób, które mogą odpowiadać w omawianym reżimie. Odpowiedzialność ta wynika z określonego stosunku zobowiązaniowego, którego wierzyciel i dłużnik muszą być stronami. W konsekwencji uznać należy, że za nienależyte wykonanie zobowiązania polegającego na nie uiszczeniu należności za najem pojazdu na podstawie art. 471 k.c. może odpowiadać wyłącznie pozwana, ponieważ tylko ona była stroną umowy zawartej z powodem. Odpowiedzialność kontraktowa dłużnika powstaje, jeżeli spełnione zostaną łącznie następujące przesłanki: po stronie wierzyciela powstanie szkoda w postaci uszczerbku majątkowego (1), która musi być spowodowana niewykonaniem lub nienależyte wykonanym zobowiązaniem przez dłużnika (2), a jednocześnie zachodzi związek przyczynowy między faktem nienależytego wykonania lub niewykonania zobowiązania a poniesioną szkodą (3) (por. Komentarz do art. 471 Kodeksu Cywilnego - cyt. Komentarz aut. Z. Gawlika). Niewątpliwie uzupełnieniem regulacji art. 471 k.c. jest norma art. 472 k.c., zgodnie z którą jeżeli ze szczególnego przepisu ustawy albo z czynności prawnej nie wynika nic innego, dłużnik odpowiedzialny jest za niezachowanie należytej staranności. Zgodnie z dominującym poglądem sformułowanie tego przepisu wskazuje na okoliczność, iż dłużnik odpowiada za swoje zawinione zachowania. Zasada winy jest zasadą naczelną reżimu odpowiedzialności kontraktowej, według niej kształtuje się odpowiedzialność dłużnika w braku innych wskazań (por. m.in. wyrok SA w Szczecinie z dnia 9 maja 2013 roku, I ACa 213/13, L.). Prawo cywilne rozróżnia, analogicznie jak prawo karne, dwie postacie winy: winę umyślną, dolus i nieumyślną – niedbalstwo, culpa. Wina umyślna zachodziła będzie wtedy, gdy sprawca chce (dolus directus) wyrządzić drugiemu szkodę (czyli: ma świadomość szkodliwego skutku swego zachowania się i przewiduje jego nastąpienie, celowo do niego zmierza) lub co najmniej świadomie godzi się na to (dolus eventualis – por. Z. Radwański, A. Olejniczak, Zobowiązania..., s. 200; G. Bieniek (w:) Komentarz..., s. 218; Z. Banaszczyk (w:) Kodeks..., s. 1214). Wina nieumyślna zachodziła będzie wówczas, gdy sprawca wprowadzi

przewiduje możliwość wystąpienia szkodliwego skutku, lecz bezpodstawnie przypuszcza, że zdoła go uniknąć albo też nie przewiduje możliwości nastąpienia tych skutków, choć powinien i może je przewidzieć. W obu formach mamy do czynienia z niedbalstwem (*culpa*), bowiem w prawie cywilnym, odmiennie niż w prawie karnym, obie postaci winy nieumyślnej sprowadza się do niedbalstwa (por. Z. Masłowski (w:) Kodeks..., s. 983; W. Dubis (w:) Kodeks..., s. 699). Z kolei pojęcie niedbalstwa wiąże się w prawie cywilnym z niezachowaniem wymaganej staranności. Dlatego chcąc dokonać oceny, kiedy mamy do czynienia z winą w postaci niedbalstwa, decydujące znaczenie ma miernik staranności, jaki przyjmuje się za wzór prawidłowego postępowania. Jaki to jest miernik – wskazuje przepis art. 355 k.c., odnoszący się do odpowiedzialności kontraktowej i deliktowej (por. Agnieszka Rzetecka-Gil, Komentarz do art. 415 Kodeksu cywilnego). Przypisanie określonej osobie niedbalstwa uznaje się za uzasadnione wtedy, gdy osoba ta zachowała się w określonym miejscu i czasie w sposób odbiegający od właściwego dla niej miernika należytej staranności. O stopniu niedbalstwa świadczy stopień staranności, jakiego w danych okolicznościach można wymagać od sprawcy; niezachowanie podstawowych, elementarnych zasad ostrożności, które są oczywiste dla większości rozsądnie myślących ludzi stanowi o niedbalstwie rażącym. Poziom ww. elementarności i oczywistości wyznaczają okoliczności konkretnego stanu faktycznego, związane m.in. z osobą sprawcy, ale przede wszystkim zdarzenia obiektywne, w wyniku, których powstała szkoda (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 25.07.2013 r., V ACa 472/12, LEX nr 1356490; wyrok SN z dnia 10.08.2007 r., II CSK 170/07, LEX nr 465906). Ocena, czy zachowanie danej osoby należy kwalifikować w kategoriach niedbalstwa wymaga zatem stworzenia modelu należytej staranności dla każdego omawianego przypadku i przyrównania zachowania tejże osoby do takiego teoretycznego wzorca. Ów wzorzec winien być przy tym formułowany na poziomie obowiązków dających się wyegzekwować, nieoderwanych od doświadczeń i konkretnych okoliczności (wyrok SN z dnia 23.10.2003 r., V CK 311/02, LEX nr 82272).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy Sąd uznał, iż w omawianym stanie faktycznym zostały spełnione wszystkie przesłanki konstytuujące odpowiedzialność kontraktową pozwanej, a jednocześnie w ocenie Sądu brak jest podstaw do przyjęcia, iż nienależyte wykonanie zobowiązania przez pozwaną nastąpiło na skutek okoliczności, za które nie ponosi ona odpowiedzialności. Nie powielając ustaleń faktycznych przypomnieć należy, że zarówno pozwana, jak i Ł. S. nie zapoznali się z umową ubezpieczenia łączącą sprawcę szkody z (...) S.A. oraz OWU stanowiącymi integralną część tejże umowy. Pozwana wraz z mężem poprzestali wyłącznie na pozyskaniu od sprawcy szkody oświadczenia, iż przyjmuje on pełną odpowiedzialność za jej zaistnienie. W ocenie Sądu oświadczenie to nie mogło być jednak postrzegane na równi z oświadczeniem, że ubezpieczyciel pokryje koszty najmu pojazdu zastępczego. W pierwszej kolejności podnieść należy, iż deklaracja sprawcy szkody była adresowana wyłącznie do towarzystwa ubezpieczeń, nie zaś do pozwanej. Po drugie, co oczywiste, samo oświadczenie o przyjęciu odpowiedzialności za szkodę nie powoduje po stronie ubezpieczyciela konieczności wypłaty odszkodowania. Ubezpieczyciel odpowiada bowiem w ramach wiążącej go z ubezpieczonym umowy, przy czym za notoryjną należy uznać wiedzę, że w przypadku każdego rodzaju ubezpieczenia istnieją wyłączenia odpowiedzialności ubezpieczyciela wymienione najczęściej w OWU (dla przykładu właściciel mieszkania, który zaleje swojego sąsiada może złożyć wobec niego oraz podmiotu, w którym jest ubezpieczony oświadczenie o przyjęciu odpowiedzialności za szkodę, co jednak nie oznacza, że ubezpieczyciel wypłaci świadczenie gdy okaże się np. że tenże właściciel zapomniał zakręcić wodę w kranie). Wywodzenie przez pozwaną ze złożonego przez sprawcę szkody oświadczenia wniosku, że ubezpieczyciel sprawcy pokryje koszty najmu zastępczego należy w kontekście powyższych rozważań uznać za działanie co najmniej nierozważne, a przy tym nieznajdujące żadnych logicznych podstaw. Zaznaczenia wymaga, że pozwana miała realną możliwość ustalenia zakresu odpowiedzialności ubezpieczyciela, mogła zapoznać się z warunkami umowy ubezpieczenia oraz OWU. Co przy tym oczywiste, zarówno sprawca szkody, jak i ubezpieczyciel nie mogli z góry zakładać, że pozwana będzie wynajmowała pojazd zastępczy. Szkoda w jej pojeździe miała niewielki charakter, jak wskazał Ł. S., samochodem tym można się było poruszać, był tylko zarysowany, nadto w przypadku pojazdów zastępczych musi istnieć wyraźna konieczność po stronie poszkodowanego do korzystania z pojazdu zastępczego w czasie naprawy pojazdu, którego jest właścicielem. Pozwana, jak i Ł. S., nie informowali zaś w/w podmiotów o chęci skorzystania z pojazdu zastępczego. Osoby te były wprawdzie zainteresowane takim pojazdem, jednak pytanie w tym zakresie skierowali wyłącznie do właściciela serwisu samochodowego, w którym miała zostać przeprowadzona naprawa, na co zwrócił uwagę mąż pozwanej w złożonych zeznaniach. W ocenie Sądu pozwana działając z należytą i wymaganą okolicznościami zdarzenia rozważa, winna upewnić się, co do zakresu odpowiedzialności ubezpieczyciela sprawcy szkody. To powinnością

pozwanej, jako osoby, która zawierała umowę najmu auta zastępczego, nie zaś sprawcy szkody, było ustalenie, czy (...) S.A. pokryje koszty wynajmowanego przez nią pojazdu. Obowiązek ten jawił się jako tym bardziej zasadny, że w dniu 4 lipca 2013 roku, a więc trzeciego dnia po wynajęciu pojazdu zastępczego, mąż pozwanej otrzymał od pracownika powoda T. S. wiadomość e-mail, z treści której wynikało, iż powód nie jest w stanie ustalić podmiotu odpowiedzialnego za zapłatę kosztów najmu samochodu. Świadek ten sygnalizował jednocześnie, że oświadczenie ubezpieczyciela, iż bierze on odpowiedzialność na siebie, jest ważną kwestią. Nie budzi przy tym wątpliwości Sądu okoliczność, że odnosząc się do odpowiedzialności (...) S.A. T. S. miał na myśli kwestię pokrycia kosztów najmu pojazdu zastępczego, powód nie naprawiał bowiem pojazdu pozwanej. Informacja ta winna wzbudzić zaniepokojenie pozwanej i skłonić ją do poczynienia stosownych ustaleń w powyższym zakresie. K. M. zaniechała jednak takich działań. Jak wyjaśnił Ł. S., dla niego było jasne, „że ubezpieczyciel będzie ponosił te koszty” (00:25:41 protokołu elektronicznego z dnia 17 marca 2016 roku).

W świetle powyższych okoliczności należy uznać, że pozwana na skutek swojego niedbalstwa złożyła oświadczenie zawarte w § 5 umowy najmu, które wobec jego nieprawdziwości, skutkowało wyłączeniem zapisów § 15 umowy i konstituowało po stronie pozwanej obowiązek uiszczenia zapłaty za najem pojazdu, zgodnie z treścią § 16 pkt 2 umowy. Jeszcze raz wyjaśnienia wymaga, że roszczenie powoda znajduje swoje źródło w art. 471 k.c., nie zaś w art. 415 k.c. Oczywiście pozwanej, w przypadku zapłaty kosztów najmu pojazdu, będzie przysługiwało względem sprawcy szkody roszczenie, którego podstawę będzie mógł stanowić właśnie art. 415 k.c., niewątpliwie jednak w relacji powód – sprawca szkody, z przyczyn, o których mowa wyżej, przepis ten nie może znaleźć zastosowania.

Wysokość najmu pojazdu Sąd ustalił na podstawie umowy łączącej strony, złożonego przez pozwaną w dniu 22 lipca 2013 roku oświadczenia oraz wystawionej przez powoda faktury VAT, uznając jednocześnie, iż wysokość ta nie była między stronami sporna (pozwana podpisała w/w dokumenty, a w toku procesu nie podważała prawdziwości dochodzonej przez powoda kwoty).

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3.357,90 zł z ustawowymi odsetkami, a od dnia 1 stycznia 2016 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, od dnia 21 marca 2015 roku do dnia zapłaty.

O odsetkach ustawowych Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociaż by opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (od dnia 1 stycznia 2016 roku odsetki ustawowe za opóźnienie). W niniejszej sprawie powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 3.357,90 zł w terminie 4 dni od doręczenia wezwania do zapłaty, co nastąpiło w dniu 16 marca 2015 roku. W konsekwencji powód mógł się zasadnie domagać odsetek od należnego mu świadczenia począwszy od dnia 21 marca 2015 roku.

O obowiązku zwrotu kosztów procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności stron za wynik sprawy, na podstawie art. 98 k.p.c.

Jej zastosowanie jest uzasadnione faktem, że żądanie powoda zostało uwzględnione w całości. Strona powodowa wygrała spór w 100 %, a pozwana przegrała w 100 %. Pozwana winna zatem zwrócić stronie powodowej koszty niezbędne poniesione w celu dochodzenia jej słusznych praw (art. 98 § 3 k.p.c.).

Koszty poniesione przez powoda wyniosły łącznie 717 zł i obejmowały: opłatę od pozwu – 100 zł, opłatę skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł oraz koszty zastępstwa adwokackiego w kwocie 600 złotych – § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2012 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (j.t. Dz.U. 2013, poz. 461).

Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził od pozwanej K. M. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ś. kwotę 717 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji